

ادبیات عمومی و سیاسی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۱۱۷ جازدی‌الآخر ۱۳۳۶ جمعه ایرتسی ۳۰ مارت ۱۹۱۸ نومرو ۳۰ — ۶۱

اجمال افکار

ادبیاتده تجربه

(ره‌طوریق) دیرلر فرنکجه‌ده برکله وار . بوکا بز کندی دیلزده طنطنه و دبدبه الفاظ دیه بیلرز . برطاقم کورولتیلی ، پاطریدیلی سوزلر ، کنایه واستعاره‌لر ، تشبیه‌لر و سائره ایله حقیقتی بوغموق ، مخاطبک شعورینی او یوشدیرمق ، آنک بر معادله فکریه و ذهنیه‌ده بولونمه‌سنه امکان بر افاق .. ایشه ، جمله‌سی بو تعریفه داخل اوله بیلیر . قدیم محررات و ادبیات ، یالکز بزده دکل ، دنیانک هریرنده و هر ملتده بویله ایدی .

بریرده ره‌طوریق ارتکاب ایدلمش ایسه ، ایجه بیلمش اولیکز که اوراده‌هنوز سویه خلق یوکسه‌لمه‌مشدر . خلق وقارین صافدرونددر . شوده مجهول قالما-وز که ره‌طوریق ایله مشغول اولانلره (ده‌ماغوغ = عوام‌فریب) عنواتی ویرمکده بیوک بر خطا اولماز . بر انسان فضله ده‌ماغوژی و ره‌طوریق ایله اوغراشیرسه‌امین اولیکز که او ، جدیتدن ، تحلیلات منطقیه‌دن ، حقیقتدن اوز افلاشیر . جداً تکامل ایش ملترده بوانهماک یاواش یاواش اکیلیر . هیچ کیمه بویله طبل و علمله اعلان و اشاعه ایدیلن حقاقه عطف اهمیت ایتمز . حتی ، بعض مجرب ذوات بوا سلوبدن قیزارلار بیه . مثلاً بر کوزلدن بحث ایدیورده فرض ایده‌لم که مومی‌الیا کوزل ، علی‌العاده شیرین بر قادیندر . یوق ، ره‌طوریق بولسانی

سواحلی ابله بوسوا حلك قارشيسنده بولونان آطه لرك كافه سنك سکنه سی په لاژلرایدی. « [جلد ۳ صحیفه ۷۶] سترابونك مختلف محللارنده په لاژلرك يونانيلر عليهنده (ترووا) محاربه سنده بولمىش اولدقلى محردرکه بوخصوص آتیده کوزيله چكى اوزره تورکلك نقطه نظرندن مهم بروئيقه تشکيل ايدر. « زمان قدیمده اوروپا قطعه سنك نقاط مختلفه سنده سير و حرکتلرینی یازدیغىز کوچيه په لاژلر، قوقونلر وله له کار (ئیلياد) [۱] ده تروواليلرك امدادینه کلك ایچون بوغازی [یعنی چناق قلعه بوغازینی] چکه مجبور اولماش اولان اقوام صره سنده ذکر اولتمشاردر [یعنی ذاتاً آناطولیده ساکن ایدیلر]. « [جلد ۲ صحیفه ۵۴۰] (مابعدی وار)

متقاعر اهلان صریه فریقى
انور

شعر صحیفه لری :

بر باغ ایچنده کی

سوزدن اول :

آقشاملر ایندی ؛ آسمر آلورله دولدی صو .
آلتون سالی بلده لرك غملى بولجیسی ،
روز کارلرك یولنده و بر باغ ایچنده کی
سیسلر و کولکه لرله سینهن قصره این ، ده که :
— یورغون قادین ، هوسله کچن بر بهاری آن ،
کون دوندی . بکله یور سنی یوللرده آشناک ...

۱

دورغون صولرده آقشامی کومدک ، چیچکله دک ،
یوقدک سو کودلرك صاریشین کولکه سنده سن .
ای شیمدی ارغنونتی قصرنده ایکله تن ،
آقشاملر ایندی ، بز سنی یوللرده بکله دک !

[۱] (ترووا) محاربه سنه دائر (اوسر) ک یازمىش اولدیغى اترك اسمی .

ماتمی صاردی کوللری؟ آقشامی کولکلی؟
 نغمهك كسیلدی، هانکی خیابان ایچندهسك؟
 اطرافنی سوزدیكك قایادن کلیور سسك،
 وحشی برالمی قیردی اوماغلی هیکلی...؟

... روز کار آسنجه کوزلریمز زهر ایچهر دولار،
 پیراقلر آلمزدن اوچار، دوشمه دن صولار،
 ساحل درینله شیر، سوزولور کولده هر قامیش.

یالکز بز بو یوللرک اوستنده نور اومان،
 صارمش بوتون بکیزلری کول رنگی بر دومان.
 ساحلده سندن آیری دوشهن نشئه قالماش!

۲

آقشاملر ایندی. آلمزک تختی در قایاک.
 بز دن خبر ویره نلره صوردهکی بز کیمز؟..
 شرقك دوداقلرنده کزه مر گذشتمز،
 بز شیمدی صوک آسیرکز عشقکه آغلایان...

آشسر قالان دوداقلریمز شیمدی صاپ صاری،
 یوللرده کل قوپارمه دن آرتق اوصامشز.
 بر کون کزه رکن اسمنی ساحلده آکمشز،
 آرتق یابانجی در بزه شرقك قادینلری!..

سنسك دوشوندوره ن بز یالکز، سوه نده سن.
 آی تورپره ن صاچنده بزم روحز آسه ن،
 قارشیکده، یوللرنده وقلبکده بز وارز!

کولدن براینجه ساز قوپاریرکن صدف دیشک
قانسز دوداقلرکه اوزاقدن کوله رمشک .
بر نازلی بوغزاله شکار، آشنالرز...

۳

آکلاتدی صاچلر کدن اوچان کیزلی بر نفس:
یاد ایتدیگک زمان بزى تیتره مش اللربک .
خولیلالی بلده لریوواسی ایکن کوزهللرک،
بر باغ ایچنده کندیکه یاپدیرمشک قفس .

قومرال صاچکدن آلنکه بر کولکه سرمشک ،
بزداملا زهر ایمش سوزوله ن کوزلرک بیاه .
آقشاملرک براقدیغی طول بر عذاب ایله
صوک کولکه نك سیلندیکی یولدن دوترمشک ...

آیلرجه کندی عکسنی سیر ایتمشک صوده ،
کون دوغمدان کزرمشک اطرافی اویقوده ،
تورترمشک دار اومزیکه یاللز براینجه شال -

... آرتقی بوغزلنک یتهر، آی باغ الآهه سی؛
صولدورمادن حزان اودریندن کلهن سسی ،
صوک موسیقیکی سن بزه ، صوک موسیقیکی چال !..

— بهردار ، ۱۹۱۶ —

فاروق نافذ